

מ"ת 12476/08/20 - עמיר ברכאת, פרח ברכאת נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

מ"ת 12476-08-20 מדינת ישראל נ' ברכאת(עציר) ואח'
תיק חיצוני: 344842/2020

בפני מבקשים	כבוד השופט ניצן סילמן
נגד משיבה	
1. עמיר ברכאת	
2. פרח ברכאת	
מדינת ישראל	

החלטה

בקשה לעיון חוזר במעצרים של המבקשים מפאת חלוף הזמן וטענה לכרסום בראיות

רקע בתמצית מילין -

1. כנגד המבקשים הוגש כתב אישום בגין עבירת רצח.

עפ"י עובדות כתב האישום הגיעה לידי המבקשים, בני דודים, שמועה כי נג'יב עבדאללה בן רכאד (להלן: "המנוח"), מטריד את אחותו של המבקש 2. לאור האמור, ביום 28.6.20 קבע המבקש 1 להיפגש עם המנוח בטיילת בכפר כיסרא סמוך לשעה 18:28 בתואנת שווא כי כביכול מצא עבורו רכב לרכישה. המבקשים הגיעו לטיילת סמוך לאנדרטת "הלוחם הדרוזי" והחנו את הרכב בשולי הכביש. לאחר מס' שניות הגיע המנוח ברכבו, כאשר בתו הפעוטה בת ה- 3 יושבת במושב הקדמי ובתו התינוקת בת ה- 3 חודשים יושבת במושב האחורי.

המבקשים שוחחו עם המנוח בעודם יושבים ברכב, והתעמתו עמו באשר לחשדם כלפיו. בשלב מסוים יצא המבקש 1 מהרכב, וגם המנוח יצא מרכבו. המבקש 1 תקף את המנוח, חבט בו והצמיד אותו לרכב. בשלב זה יצא המבקש 2 מהרכב, והמבקשים החלו בצוואת לחבוט ולהכות במנוח, כאשר המבקש 1 הרים אבן גדולה באמצעותה המשיך והכה את המנוח. המבקשים הפילו את המנוח לרצפה והמשיכו לחבוט בו באמצעות האבן, הרגליים ואגרופים בעודו שרוע על הקרקע.

לאחר מס' דקות הבחין מחסן, אחיו של המנוח, במתרחש והתקרב על מנת לעצור את המבקשים. המבקשים דחפו את מחסן והחלו חילופי דברים ביניהם. בשלב זה הצליח המנוח לקום על רגליו והחל להימלט מהמבקשים. המנוח חצה את הכביש ופנה לכביש צדדי. כשהבחינו בכך המבקשים, הם החלו לרדוף אחרי המנוח, שברח לעבר מטע זיתים. המבקשים המשיכו לרדוף אחר המנוח עד שאבד קשר עין עמו, אז הם חזרו על עקבותיהם ועזבו את המקום.

המנוח המשיך להימלט מהמבקשים, יצא מהמטע והתמוטט על הכביש. סמוך לשעה 18:50 הבחינו במנוח עוברי דרך והזעיקו את כוחות ההצלה. המנוח פונה לביה"ח שם נקבע מותו.

מותו של המנוח נגרם כתוצאה מדימום מקרעים בטחול שנגרמו מחבלה קשה במותן שמאל.

2. בדיון ביום 21.9.20 טענו המבקשים כי המחלוקות הן בשאלות - האם גם המנוח נקט באלימות כלפי המשיבים; האם היה שימוש באבן; האם הדימום בטחול נגרם כתוצאה מהתגרה.

המבקשים טענו כי המנוח נמלט מהמקום, ויתכן שבכך החמיר מצבו וסופו של יום מצא את מותו; חו"ד פתולוג בעניין זה אינה ברורה; כמו כן, לא ברור מסרטון המתעד את האירוע אם היה שימוש באבן.

המבקשים טענו כי האישום המיוחס להם אינו מתאים, משלא היה שימוש בנשק קטלני, אולם טענות אלו יידונו בהליך העיקרי.

עוד נטען, כי קיימת כרגע רגיעה בין משפחת המבקשים ומשפחת המנוח, נחתמה הודנה והצדדים שומרים על שקט

המבקשים הסכימו לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר.

בתום הדיון ראיתי להפנות את המבקשים לשירות המבחן לבחינת מסוכנותם והתאמתם למעצר באיזוק או חלופה.

8. התסקירים באו בהמלצה שלילית, שירות המבחן העריך מסוכנות גבוהה וכי אפשרות שחרורם של המבקשים, בהעדר סולחה, יביא להסלמת המתיחות בין המשפחות.

9. לאור האמור, הודיעו המבקשים על הסכמתם למעצר עד תום ההליכים, תוך שתישמר זכותם לפנות בבקשה לעיון חוזר בהתאם להוראות הדין.

נוכח הסכמתם, בדיון מיום 17.11.20 הוריתי על מעצרם של המבקשים עד תום ההליכים

10. ביום 12.7.21 הגישו המבקשים הבקשה נשוא ההחלטה דנן.

לטענת המבקשים מיום 17.11, למעט חלוף זמן ניכר שדי בו כדי לגבש עילה לעיון חוזר, אף התגלו נסיבות חדשות הן בראיות בתיק והן במתיחות בין משפחת המנוח ומשפחת המבקשים.

11. לטענת המבקשים, התנהגותו הבלתי צפויה של המנוח, עת היה בגילופין, מנוסתו למטע הזיתים - שטח קשה להליכה, מלא בחצץ וקוצים ומדורג בטרסות, מלמדים כי המבקשים לא ביצעו עבירת רצח וכי יסודות העבירה אינם מתקיימים. לטענת המבקשים לא הוכח כל תכנון מקדים או כוונה לגרום למותו של

המנוח. המבקשים רצו אחר המנוח לכיוון מטע הזיתים, על מנת לסייע לו ולבדוק כי לא נפגע בצורה חמורה, וויתרו כשלא מצאו אותו.

12. עוד לטענת המבקשים, מעדותה של ד"ר פורמן, הפתולוגית, עולה כי פגיעה בטחול ברוב המקרים אינה פגיעה מסכנת חיים; לא הוכח כי היה שימוש באבן, ובהתאם לעדותה של ד"ר פורמן אין ראיה פורנזית כי המנוח הוכה באבן. ועל כן, עדותה של ד"ר פורמן מאינת טענת המשיבה למסוכנות סטטוטורית

13. המבקשים טענו, כי בהתאם לעדותה של ד"ר פורמן, פצעי השפשוף שנמצאו על המנוח מעידים על נפילה על הקרקע יותר מפעם אחת, ולא יכלה לשלול אפשרות כי פגיעה בטחול עלולה הייתה להיגרם כתוצאה מנפילה של המנוח מהלך ריצה במטע הזיתים על אבן.

14. המבקשים הוסיפו וטענו באשר למתיחות בין המשפחות - כי צווי הטרדה הדדיים בוטלו, נחתם הסכם סולחה ושולמו פיצויים למשפחת המנוח

15. המשיבה טענה כי ד"ר פורמן דיברה על אפשרות תיאורטית של נפילה לאחר והצידה על משטח חלק ופגיעה ממוקדת וחודרנית על מנת שהטחול, שנמצא מתחת לצלעות, יפגע; לא ברורה טענת המבקשים לתגובה לא רציונלית של המנוח שברח לעבר מטע הזיתים, לאחר שהותקף קשות ע"י המבקשים ונמלט מהם; ד"ר פורמן הבהירה בחקירתה כי צפתה בסרטון המתעד את האירוע, וכי המכות מתיישבות עם הממצאים, ועל כן אין כרסום בראיות; הסכם הסולחה שנחתם נועד להביא לרגיעה, על מנת למנוע אירועי אלימות נוספים, אולם צוין בו כי לא תהיה לו השפעה על ההליכים המשפטיים

חו"ד פתולוגית -

16. ד"ר פורמן ציינה בחוות דעתה כי על סמך ממצאי הנתיחה מותו של המנוח נגרם מהלם תת נפחי בשל דימום מקרעים בטחול, שנגרמו מחבלה קלה לאזור מותן שמאל. בצפייה בסרטון האירוע צוין כי נראות מהלך התקיפה של המנוח כ- 4 מכות לאזור מותן שמאל - אחת עם הרגל, ואחרות עם היד, כאשר לא ברור אם התוקף אוחז בחפץ.

17. ד"ר פורמן ציינה כי קרע בטחול אינו גורם למוות מיידי, אולם במקרה של קרעים מרובים, כפי שנמצאו במקרה זה בשער הטחול, יכול הדבר להוביל בהעדר טיפול רפואי למוות בסמוך לפגיעה, שכן הטחול, אשר מקבל אספקת דם עשירה, עלול לדמם דימום מסיבי במקרה של קרע עמוק או קרעים מרובים, ביחוד כאלה הנמצאים סביב שער הטחול.

עוד צוין, כי נמצאו שברים בצלעות תחתונות משמאל ודימומים בסרעפת שמאל, המתיישבים עם חבלה קלה ממוקדת למדי באזור זה.

18. עוד נמצאו ממצאים חבלתיים באזור הגו, כאשר מתחת לחבורה סביב הפטמה הימנית נמצא שבר בצלע עם דימום סביב. ממצא המתיישב עם חבלה ישירה לאזור בעוצמה מספקת לשבור צלע.

ממצאים של פציעה באזור המרפקים והברכיים יכלו להיגרם מחבלות מהלך המאבק אך גם ייתכן ונגרמו כתוצאה מנפילה.

19. בבדיקה טוקסולוגית נמצא אתנול ברמה בינונית/גבוהה בדם. אתנול נמצא במשקאות אלכוהוליים, ואלכוהול גורם להרחבת כלי הדם. על כן, קיימת אפשרות שנוכחות אלכוהול בדם החישה מעט את המוות.

20. במענה לשאלות של רפ"ק לוגסי, הבהירה ד"ר פורמן כי יתכן שהמנוח יצעד או ירוץ עשרות מטרים למרות פציעתו עד להתמוטטות. הפגיעה בגו שמאל שגרמה למותו של המנוח היא ממוקדת מאוד. הממצאים בגופת המנוח מתיישבים עם מכות לאזורים שונים בגוף, לרבות מכה לפנים, ניסיון התגוננות בידים ונפילה על הקרקע בהמשך. מהלך הסרטון נראות מס' מכות לאזור מותן שמאלית, אשר גם אם לא גרמו נזק ברור על פני העור, יכולות לגרום לפגיעה פנימית - שברים בצלעות וקרעים בטחול.

העדויות -

21. מוחסן, אחיו של המנוח, העיד כי ראה את הקטטה למעשה מתחילתה, המבקשים יצאו מהרכב ותקפו את המנוח, לקח לו כ- 3-4 דק' להגיע למקום התקיפה עם רכבו, כשהגיע ראה את אחיו שרוע על הרצפה והמבקשים עומדים וצועקים עליו.

22. מוחסן העיד כי לא ראה אבן או מקל באמצעותו הכו את המנוח. עם הגיעו, המבקש 1 דחף אותו פעמיים ואמר לו לא להתערב, הוא היה עם גבו לעבר המנוח, ועל כן, לא ראה אותו כשקם והחל להימלט מהמקום. כשהסתובב ראה שהמנוח לא שם, הוא לקח את בתו הפעוטה של המנוח מהרכב, שבכתה אותה העת, וביקש להסיע אותה אל סבה שגר בסמוך, אולם משהבין בהמשך כי האם והתינוקת היו אצל רופא, חזר חזרה, פגש שוב את המבקשים ושאל אותם היכן המנוח. המבקשים אמרו לו שהוא הלך בכיוון של כפר סמיע.

23. עוד ציין מוחסן כי לא חשב שאחיו יכול להיהרג מהמכות שראה. הבין לטענתו את עוצמת החבטות שקיבל המנוח עת היה שרוע על רצפה מאחורי הרכב, ואת האבן באמצעותה הכו אותו, רק כשראה את הסרטון. את הסרטון ראה לאחר עדותו במשטרה.

24. ד"ר פורמן בעדותה הבהירה כי המנוח דימם בטחול כתוצאה מקרע, ומעטים המקרים בהם נגרמת התמוטטות מיידית כתוצאה מדימום. ברוב המקרים יש עדיין יכולת תפקוד למרות הדימום, ועל כן, אפשרי היה שמנוח יצעד או ירוץ עשרות מטרים טרם התמוטטותו.

25. עוד ציינה ד"ר פורמן כי לאחר צפייה בסרטון, הממצאים מתאימים עם מכות שקיבל המנוח באזורים שונים בגוף, וכי נראות מס' מכות שקיבל באזור המותן השמאלית, שגם אם לא גרמו נזק ברור על פני העור יכולות היו לגרום לפגיעה פנימית. במקרה הזה היו שברים בצלעות מעל אזור הטחול וקרע בטחול. הדימום היה פנימי לתוך החלל הבטני כך שלא ניתן לראות אותו על פני העור.
26. כשנשאלה ד"ר פורמן, לאחר שהוצג בפניה סרטון מסלול משוער שביצע המנוח מאזור הקטטה עד מקום התמוטטותו, האם יכול היה המנוח, עם קרע ודימום מהטחול, לעבור את המסלול הזה שכולל את מטע הזיתים, אזור עם טרסות, בסיומו עבר מעין גדר ביטחון - השיבה בחיוב.
- "ש. הוא יכול לעשות את זה תוך כדי ריצה עם הכאב לדעתך?
- ת. כן, ריצה או הליכה... יש כאן איזשהו תהליך של אובדן דם וככל שקצב אובדן הדם לא מהיר מאוד, אז הוא היה מרגיש, בהתחלה לא מרגיש שום דבר, אבל אז חולשה וקוצר נשימה עד למצב של הלם, ואז כבר יש חולשה כזאת שלא מאפשרת..."
27. ד"ר פורמן הוסיפה שלרוב אנשים עם קרעים בטחול שורדים "תלוי בדרגת הקרע, כאן הקרע הוא בדרגה גבוהה, זה לוקח זמן"- הטחול נמצא מתחת לקשת צלעות בצד שמאל מאחור. בדמו של המנוח נמצאה רמת אלקהול פי 3 מהמותר לנסיעה. רמת הפיכחון של אדם במצב כזה היא אישית ותלויה בהרגליו של אותו אדם בצריכת אלקהול.
28. עוד ציינה ד"ר פורמן כי נמצאו על גופת המנוח פצעי שפשוף התואמים נפילות. מס' גדול של פצעי השפשוף יכול להעיד על מס' נפילות או על נפילה באזור לא סדיר כמו אזור עם חץ או אבנים.
29. בהמשך נשאלה ד"ר פורמן האם יתכן כי הפגיעה בטחול נגרמה כתוצאה מריצה תוך התקלות בענף או חפץ והשיבה כי "זו צריכה להיות פגיעה מאוד ממוקדת, כי הטחול הוא מתחת לקשת הצלעות. לכן זה צריך להיות משהו שחודר פנימה, או לא חודר, דוחף בעצם את הצלעות פנימה ומועך את הטחול"; ד"ר פורמן אישרה כי זה יכול לנבוע מנפילה על אבן, אולם אז הייתה מצפה לראות שפשופים של אבן יותר מחוספסת. ובהמשך "נפילה בדרך כלל לא גורמת לפגיעה כזאת חודרת".
30. ד"ר פורמן הבהירה כי אינה יכולה לקבוע בוודאות כי הפגיעה בטחול נגרמה כתוצאה מאגרופ, ואינה יכולה לשלול אפשרות כי נגרמה כתוצאה מנפילה על אבן דמוית אגרופ, אולם הנפילה צריכה להיות אחורית/צדית.
31. ד"ר פורמן ציינה כי לא מדובר בפגיעה שהמוות הכרחי ממנה, וככל שהיה המנוח מקבל טיפול רפואי סביר להניח כי היה ניצל. גם הריצה או הליכה מהירה של המנוח, החמירה את החבלה.

32. בחקירה חוזרת, ולאחר ששוב הוקרן סרטון המתעד את הקטטה, חזרה והבהירה ד"ר פורמן כי המכות הממוקדות שרואים שקיבל המנוח באזור שמאל יכולות להסביר את הנזק הפנימי שנגרם לו, גם ללא סימנים חיצוניים על גבי העור.

טענת הכרסום

33. גם אם תשובות ד"ר פורמן אינן מספקות ממצא מוחלט, סבורני כי ההגנה לא הצליחה להניח תשתית שיש בה להצדיק קבלת טענת כרסום.

34. כזכור- כך נקבע למשל בבש"פ 3409/18 בריל נ' מדינת ישראל (3.6.2018):

"על נאשם המגיש בקשה לעיון מחדש במעצרו עד תום ההליכים בטענה לכרסום בתשתית הראייתית מוטל להראות כי חל מהפך ראייתי, שינוי דרמטי או כרסום עמוק בתשתית הראייתית הלכאורית, המובילים לכך שהקערה נהפכה כליל על פיה וכי השינויים מוטטו את ראיות התביעה."

35. המקרה בפנינו אינו עונה על קריטריונים אלו; אמנם, עיון בדיסק מזירת האירוע מעלה כי אכן מדובר באדמה טרשית במטע אליו נמלט המנוח, וד"ר פורמן בעדותה לא שללה אפשרות ליפול דווקא על אבן בצורת אגרוף, כשהנפילה תהיה צידית, אגב מנוסה קדימה; עם זאת, גם 'תרחיש חילופי' המקיים ספק-צריך שיהיה מסתבר ואפשרי, ולא דחוק וקלוש; ד"ר פורמן הבהירה כי הפגיעות תואמות את המכות שחבטו המבקשים במנוח, ויש הסבר רפואי לקשר בין מכות אלו, פגיעות רפואיות אלו, והמוות (גם אם ניתן היה להציל המנוח במתן טיפול בזמן).

36. בנסיבות אלו, לא נשמט הבסיס מתחת תרחיש התביעה, באופן שסיכויי הזיכוי עולים על סיכויי ההרשעה.

37. השווה לעניין זה- בש"פ 3716/15 רמזי זיתון נ' מדינת ישראל (3.6.2015) לענין טענת כרסום בראיות נאמר: **"הצלחתה של טענה זו כרוכה ביכולתו של הטוען אותה להוכיח כי חל שינוי דרמטי במערכת ראיות התביעה, כי חל כרסום מהותי ומשמעותי בה עד כדי הטיית הכף לזכות הנאשם באופן שהסיכויים לזיכוי עולים על הסיכויים להרשעתו"**; ראה גם בש"פ 8093/09 פלוני נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, ניתן ביום 22.10.2009): **"כידוע, כדי להצליח בטענה של כרסום בחומר הראיות במסגרת בקשה לעיון חוזר יש להצביע על "שינוי דרמטי במערכת ראיות התביעה, ועל כרסום מהותי ומשמעותי בה עד כדי הטיית הכף לזכות הנאשם באופן שהסיכויים לזיכוי עולים על הסיכויים להרשעתו" [ראו למשל: החלטתו של השופט א' רובינשטיין בבש"פ 6740/06 פרץ נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 3.9.2006)]...**

38. זאת ועוד כפי שצינתי לעיל- חרף חומרת האישום, לא בכדי הופנו המבקשים כבר בתחילת ההליך לתסקירי שירות מבחן (דבר שאינו תדיר באישום ברצח); הטעם לכך כבר במקור הובהר בפרוטוקול 21/9/20, עת ההגנה חלקה **על השימוש באבן, על אופן הפציעה, ועל ההימלטות כאלמנט מחמיר.**

39. יוצא, כי כבר בשלב מקדמי בהליך, הצדדים היו מודעים לקשיים באלמנטים אלו (וכבר אז המלצתי לשקול סעיף האישום), וזה היה הטעם להפניה לשירות המבחן.

40. גם בכך יש ללמד, כי למעשה התשתית הראייתית לא נחלשה מאז החלטת המעצר; אולי ההפך הוא הנכון- ד"ר פורמן נתנה מענה לרוב תהיות אלו, והטעימה כי הפגיעות תואמות הנצפה בסרטון, המהלומות שספג המנוח, וכי פגיעה אחרת גם אם אפשרית, אינה סבירה והיא בגדר אפשרות דחוקה (מכה ספציפית, מתחת לכלוב הצלעות, אבן בצורת אגרוף, נפילה צידית).

השיקולים הנוספים

41. חרף קביעה זו, שה'קערה לא נתהפכה על פיה', סבורני כי אין מקום לסתום הגולל על בחינה נוספת של תנאי מגבלות החירות.

42. ראשית, לא ניתן להתעלם מכך שהמבקשים מצויים מאחורי סורג ובריוח כ"ג חודשים; מדובר בפרק זמן המצדיק בחינה נוספת.

43. שנית- עלו נתונים שלא היו ידועים (כמות אלכוהול, התרשמות מטרשיות הקרקע ועוד), גם אם אין בהם להביא לקבלת טענת כרסום.

44. שלישית- קיימת סולחה שנכרתה בין המשפחות; אמנם, סולחה אינה פרמטר בלעדי, ולהבנתי גם אם האש שככה, הגחלים עדיין לוחשות- עם זאת יש בכך להצדיק ולו בחינה.

45. רביעית- פרשת התביעה על סף סיום; חשש השיבוש קהה מאד.

46. האיזון בין הדברים מצדיק בחינה נוספת של תנאי מגבלות החירות ע"י היעזרות בשירות המבחן.

47. שירות המבחן יגיש אפוא תסקיר משלים בעניין המבקשים אשר יבחן אפשרות הקהיית מסוכנותם באמצעות מעצר באיזוק, בחלופה מרוחקת ובמערך פיקוח.

48. התסקיר יוגש עד 5/10/21; נקבע להמשך דיון ליום 6/10/21 שעה 11:00; המזכירות תשגר לצדדים ולשירות המבחן.

ניתנה היום, כ"א אלול תשפ"א, 29 אוגוסט 2021, בהעדר הצדדים.